

Eucharistia és engesztelés

Abban a kórházban, ahol magam is gyógyulást keresek, fekszik egy gyógyíthatatlan beteg. A szomorú az, hogy lelke betegebb testénél is, de a jó Szűzanya irgalmából talán nem gyógyíthatatlan. Eddig azonban még elevenen fölbomló szervezete se törte meg hitelenségét. „Ha lenne Isten, — mondja — emelt fővel jelennék meg előtte.”

E néhány szó mélyen bevilágít abba a kor-szellembe, amely körülöleli életünket. A büntudat progresszív elhalásával állunk szemben még a hívők világában is. *Minden vallásos megmozdulás ellenére is alig van fogalmunk Isten végtelen szent-ségéről, a bűn szörnyűségéről, a megsértett isteni Felség engesztelésének szükségességéről.* Csak egy adat szalad hirtelen a tollam alá. Magyarországon jelenleg 100 születéssel szemben 214 magzatölés áll! Egy kis ország minden pontján, a nap minden órájában gyilkosság történik, sőt a legsúlyosabban minősített gyilkosság! Szülő öli meg és taszítja örök kárhozatba saját gyermekét! S talán a legtöbbje szociális viszonyokra, esetleg kényelmi szempontokra hivatkozva emelt fővel áll Isten elé! Ez már nemcsak egyesek bűne, hanem magának a nemzeti léleknek romlottsága. Bizonyos tehát, hogy Isten fölháborodása is az egész nemzet ellen irányul.

A közösség bűneiért a közösségnek kell engesztelnie. A magyarság bűneivel szemben a magyarságnak kell megindítania az engesztelés nagy művét! Nézzük meg tehát közelebbről az engesztelés teológiáját.

Nehéz vállalkozás az evilági beállítottságú embernek a természetfölötti titokról beszélni. Még ha hiszi is őket, életét más erők alakítják. Élet-érzése teljesen idegen a természetfölöttivel szemben, nem is tud fölmelegedni irányában. Szerinte minden arra szolgál, hogy kényelmét, földi boldogságát szolgálja, még Isten is.

A teremtést úgy fogjuk föl, hogy Isten mindent érettünk alkotott s a mi boldogságunkra rendelt. Pedig a teremtés célja Isten dicsőítése. Nem az emberért van minden, hanem az egész mindenség az emberrel együtt az Istenért. Igaz, Isten végtelen jósága úgy intézte, hogy az ő dicsősége egyben az ember boldogságát is jelentse. Ma azonban az ember e kettőt elválasztotta egymástól s legtöbbször abban keresi boldogságát, ami Isten dicsőségének súlyos megsértése.

Ugyanígy vagyunk a megváltással is, ott is az embert állítjuk előtérbe. A megváltás valójában négy szálból szövődik: Istent meg kell engesztelni, neki méltó elégtételt kell szolgáltatni, az embert ki kell ragadni a bűnből s a kegyelem állapotába visszahelyezni. Igaz, a végtelen isteni irgalom itt is úgy intézkedett, hogy az ő dicsőségének helyre-állítására egyben az ember megváltását is magával vonja. De azért itt is az Isten az első. *Tehát az egész megváltás alapvető mozzanata az engesztelés!*

Ha már együtt említettük a teremtést és megváltást, folytassuk tovább a kettő összehasonlítását. Legtöbbször úgy képzelik el a teremtést, hogy Isten az idők elején létrehozta az egész mindenséget s azóta csupán fönttartja. Pedig a teremtés kezdet óta folytonosan tart. *A világ fönttartása nem más, mint azoknak a tényezőknek folyamatosága, melyek a teremtés pillanatában hatni kezdtek.*

Alkalmazzuk e gondolatot a megváltásra. Ezt is helytelenül úgy szoktuk fölfogni, hogy Krisztus kereszthalála pillanatában történt meg és be is fejeződött. *Pedig a megváltás ma is tart s nem más, mint azoknak a tényezőknek állandó folyamata, melyek az Úr Jézus kereszttáldozata után hatni kezdtek.* Az Úr Jézus ma is engesztel, ma is elégtételt nyújt és ma is visszafogadja a bűnöst az istengyermekség kegyelmébe.

Mindez elsősorban az eucharisziás áldozatban történik. A szentmise tehát alapjában véve engesztelés. Így tanítja ezt a trentói szent zsinat: Ez az áldozat valóban engesztelő s általa nyerünk irgalmat és kegyelmet Isten előtt. (Sess. XXII, cp. 2.) Érdekes, a zsinat e helyen a kegyelmek és az isteni irgalom kieséséről (impetratio) beszél és mégis engesztelő áldozatot (sacrificium propitiatorium) mond. Ezzel is nyomatékoztatni akarja, hogy minden kegyelmek közlésének előfeltétele az engesztelés.

Az Úr Krisztus ott áll az Atya oltára előtt, saját vérenek kelyhét tartja kezében. „*Semper vivens ad interpellandum pro nobis.*” (Hb. 7, 25.) Ugyanő jelenik meg minden szentmisében a színek fátyola mögött, hogy engeszteljen azokért, akik oltárát körülállják. *Faber* nagyon találóan mondja egy helyen, hogy minden szentostyának külön története van. De ugyanúgy mondhatjuk, hogy minden szentmisében is külön története van az Úrnak. Ő, aki megdicsőült testével az égben engesztel az

egész emberiség bűneiért, a szentségi színek alatt a szentmisében azért a kis csoportért engesztel, mely Őt a miséző pap kezei által a mennyei Atyának bemutatja, fölmutatja.

Mivel pedig az áldozat és áldozás elválaszthatatlan egymástól s az Oltáriszentség közvetítő Krisztus *fizikai* és *misztikus* teste között, ezért, mikor a szentáldozásban magunkhoz vesszük, nem csupán lelkünk táplálására, nemcsak magánáhítatunk fölszítására tesszük ezt, hanem hogy egyesüljünk Krisztus áldozati szándékával, engesztelő lelkületével.

A szentáldozáskor előremegyünk az oltárhoz, azután magunkhoz vesszük az Úr szent testét, majd sietünk vele elvonulni egy magános szögletbe, hogy kizárólag a miénk legyen. Krisztus viszont valamennyiünket az oltárhoz vont, hogy valamennyien egyek legyünk az egyetlen áldozatban (*vinculum unitatis*). Mi szeretnénk kiragadni őt az áldozatból (törekvések, hogy az áldoztatást elválasszuk a szentmisétől), Ő pedig arra törekszik, hogy valamennyiünket a szentáldozás által belesodorjon az áldozatba. Hogy emberi szíveken keresztül, soha meg ne szakadó láncolatban engesztelje a mennyei Atyát. Óvakodjunk tehát attól, hogy a szentáldozást teljesen a pszichológia szubjektív síkjára vonjuk le, inkább engedjük, hogy általa lelkünk a kultusz objektív magaslataiba lendüljön.

Végül vessünk még egy pillantást a *tabernákulumra*... A szentmise gyertyái kialszanak, az áldozók lassan elszélednek, de ég továbbra is halk libegéssel az örökmécs, jeléül annak, hogy az Úr tovább folytatja rejtett életét közöttünk. Csodálatos megfigyelni ebből a szempontból az Egyház kultikus történetét. Hogyan foglalja el mindjobban a tabernákulum a templom központi helyét, a főoltárt. Ezt még az idevonatkozó rubrikák sem tudják megakadályozni. Annak jele ez, hogy az Úr nemcsak a szentmisében és a szentáldozás formájában akar velünk maradni, hanem templomaink magányában, tabernákulumaink elhagyatott csendjében is. *Akik szentséglátogatást végeznek, köréje térdelnek, belé kapcsolódnak... engesztelnek a közösségért.*

Most van az ideje, hogy találkozzunk az Eucharistia legmélyebb titkával, az engeszteléssel

ír. Maria Pius

„A pálosok vezetnek a magyar földön élő szerzetesrendek között a Mária-tisztelet, a Nagyasszony-tisztelet terén; 30 templomukat szentelték tiszteletére. Monostor-templomaik látogatott híres Mária-kegyhelyek.”

Más ének a Boldogságos Szűzről

*Fiú Anyja, Atya Lánya,
A büntherelt lelket szánva,
Közbenjárónk vagy nekünk.*

*Halld meg esdő kérésünket:
Bűneinktől ments meg minket,
S mindig áld dicséneked.*

*Uradnak Te készítetted
Földi ágyát, hogy elhitted
Gábor angyal jóhírét.*

*Benne a mi vérünk lángol,
S mégsem e testnek jogából
Szülte Isten: Gyermekeit.*

*Mindörökkön él egében,
S megszületik az időben,
S Anyja a Szűz Mária.*

*Világ üdve lett e lányka:
Istenét méhébe zárva,
S így lett Ő Ember Fia.*

*Halld: ezt eddig sosem tette:
Az Ige magára vette
Testünk, mit Szűztől kapott.*

*S Szűz szoptatja Teremtőjét,
Csillag táplál Napot; kér még
A kút dúsabb harmatot.*

*Ó, Szűz, boldog Isten Anyja,
Kérünk, kezed nagy hatalma
Nyissa bűnünk börtönét.*

*S megtisztulva, üdvözülve,
Veled együtt így örülve,
Lesz honunk a boldog ég.*

(Sequentia régi pálos misekönyvből.)

Ford.: Bodroghy Szabolcs.

Az őszi és a tavaszi missziós időszakban a pálos atyák kb. 50 alkalommal tartottak népmissziót, lelki gyakorlatot, triduumot stb. Kiemelkedőbbek P. László hajdúböszörményi, békéscsabai, bajai; P. Ákos csokonnyavisontai, P. Ferenc kismémedi, legyesbényei, budajenői, szolnoki; P. Ágoston túskevári, cinkotai; P. Jenő tápiósápi, kabai és P. Pál gyógypedagógiai lelki gyakorlatok.

Remete Szent Pál nyári ünnepe. A hat éven aluli gyermekeket áldják meg ezen a napon Remete Szent Pál ereklyéjével, aki a kisgyermekes különös pártfogója. A Sziklatemplomban tartott áldásra igen sok munkásszülő hozta el kisgyermekét, hogy Remete Szent Pál különös égi oltalmába ajánlja.